

Butlletí del Consell General

Casa de la Vall, 11 de febrer del 2020

18è Consell General dels Joves

SUMARI

1- INTRODUCCIÓ

- Introducció. pàg. 2

2- PROPOSICIONS DE LLEI

1- Publicació de la **Proposició de llei per augmentar el salari mínim interprofessional.** pàg. 2

2- Publicació de la **Proposició de llei per la creació d'una escola per a esportistes.** pàg. 2

3- Publicació de la **Proposició de llei per l'ampliació de la baixa per maternitat.** pàg. 3

4- Publicació de la **Proposició de llei per la protecció animal basada en reduir i regular el consum de carn.** pàg. 3

5- Publicació de la **Proposició de llei per a la protecció de les abelles.** pàg. 4

6- Publicació de la **Proposició de llei de millora de la qualitat de vida dels gossos a les gosses.** pàg. 4

3- ANNEXOS

1- Publicació de la **Proposició de llei per a la protecció de les abelles d'Andorra.** pàg. 5

2- Publicació de la **Proposició de llei per a l'ús terapèutic d'animals de la gossera.** pàg. 6

1.- INTRODUCCIÓ

El Consell General va acordar, el 14 de març del 2002, crear el Consell General dels Joves amb la idea d'escoltar els joves i d'atansar-los a la important tasca que desenvolupa el legislador.

D'acord amb aquesta decisió, al Consell General s'hi reuneixen 28 estudiants de segona ensenyança, de 14 a 16 anys, per analitzar, debatre i aprovar "proposicions de llei".

Enguany se celebrarà el 18è Consell General dels Joves, i en les comissions de treball es tractaran les següents "proposicions de llei" presentades pels alumnes:

2.- PROPOSICIONS DE LLEI

1. Proposició de llei per augmentar el salari mínim interprofessional

(Escola andorrana de segona ensenyança d'Encamp)

Exposició de motius

Des de què Andorra va adoptar l'euro com a moneda oficial, el cost de vida ha augmentat considerablement a l'igual que ha passat en els altres països que també van fer el canvi a aquesta moneda. De fet, segons estudis realitzats per empreses especialitzades en macroeconomia, el cost de la vida a Andorra la Vella és només un 4% més barat que a *Toulouse*, un 8% més barat que a Barcelona, un 16% més car que a Saragossa i més o menys igual que a Madrid. De la mateixa manera, segons les xifres que s'extrauen de l'oferta d'habitatge existent a Internet, el preu mitjà dels nous lloguers de 2019, se situa en 767 euros en els pisos d'una habitació, 833 euros en els de dues i 1.258 euros en els de tres. A més, per parròquies, la mitjana de preus és de 738 euros a Canillo, 799 euros a Encamp, 1.234 a Ordino, 979 euros a la Massana, 1.086 a Andorra la Vella, 845 a Sant Julià de Lòria i 1.163 euros a Escaldes-Engordany. Així doncs, el preu mitjà d'un habitatge de lloguer al mercat andorrà és de 950 euros.

Ara bé, aquest augment de preus que també es produeix en tots els àmbits de la vida, no està acompanyat d'un augment paral·lel dels salaris dels treballadors. Actualment, a Andorra, el salari mínim interprofessional és de només 1.033,07 euros mensuals gràcies a un darrer augment d'un 1,5% el 2019. Però tot i això, segueixen essent baixos per a molts habitants del Principat ocasionant dificultats econòmiques en una franja àmplia de la població, sobre tot la que obté les rendes més baixes. També és cert que a la nostra Constitució es parla del dret que tenen els habitants d'Andorra a treballar però en els articles del 28 al 33 no es menciona res sobre la quantitat que s'ha de cobrar per considerar-se un sou digne i sobretot adequat al nivell de vida del nostre país.

Si tenim en compte el cost de la vida al Principat així com el salari mínim, ens adonem que estem per sota si ho comparem amb alguns països europeus. Tot i estar una mica per sota d'Espanya on el sou mensual és de 1.055 euros, en canvi a França és de 1.500,22 euros, a Alemanya és de 1.557 euros, a Bèlgica és de 1.593,8, a Irlanda és de 1.656,2 euros, a Luxemburg és de 2.071,1 euros i a Holanda és de 1.635,6 euros entre altres.

Com a país europeu que voldríem formar part de la Unió Europea, creiem necessari i urgent equiparar el salari mínim al cost real de la vida per tal de millorar la situació econòmica dels habitants d'Andorra.

Article 1

El Govern elabora una llei per establir un sou mínim interprofessional d'un mínim de 1.500 euros mensuals.

Article 2

Les famílies monoparentals reben ajudes econòmiques del Govern o del Comú de la seva parròquia en funció de la quantitat de fills menors al seu càrrec.

Article 3

Els fills de les famílies monoparentals que volen ajudar econòmicament, poden treballar a partir dels 14-15 anys amb un permís firmat pels seus pares o tutors legals.

2. Proposició de llei per la creació d'una escola per a esportistes

(Col·legi Sagrada Família)

Exposició de motius

En l'actualitat, Andorra únicament disposa de dos centres per a la millora del rendiment dels esportistes: el centre de tecnificació d'Ordino i el de la Rabassa, focalitzats sobretot en l'esquí.

Per això, als joves en edat d'estudiar que es dediquen a altres esports, els és molt difícil compaginar els estudis amb els entrenaments i competicions.

Per tant, creiem necessària la creació d'una escola per a esportistes, per a poder compaginar els estudis amb l'esport. Això beneficia a tots els joves esportistes del país que estan estudiant, contribuint a la millora dels resultats tant acadèmics com esportius.

La localització de les instal·lacions ha de ser preferentment a la zona de Grau Roig per la seva situació geogràfica, que afavoreix el nivell de rendiment en els entrenaments per la pressió atmosfèrica i l'alçada. Totes aquestes condicions provoquen una major producció de glòbuls vermells degut a la falta d'oxigen en gran alçada.

Aquest projecte pretén reproduir el model d'un club esportiu d'alt rendiment donant-li una gran importància als estudis per aconseguir la màxima coherència entre l'esport i la formació acadèmica.

L'objectiu principal d'aquest projecte és fer compatible l'estudi amb la carrera esportiva, tenint en compte les següents particularitats:

- El seu nivell acadèmic
- El seu nivell esportiu
- Els compromisos esportius, ja siguin entrenaments, concentracions o campionats.

Article 1

El Ministeri d'Educació adapta el currículum i els horaris a les necessitats dels joves estudiants esportistes.

Article 2

El Govern d'Andorra s'encarrega de la creació d'una petita residència per tal de cobrir l'estada dels esportistes no residents a Andorra.

Article 3

El Govern d'Andorra s'encarrega de la promoció i de la gestió de les instal·lacions per als esportistes no residents a Andorra.

3. Proposició de llei per l'ampliació de la baixa per maternitat

(*Lycée Comte de Foix*)

Exposició de motius

Avui en dia la baixa per maternitat a Andorra no és superior als quatre mesos remunerats, si la comparem amb els països del nostre entorn creiem que és un permís bastant limitat. A més, les ajudes a la família són pràcticament inexistentes al nostre país, si bé és cert que la sanitat i l'ensenyament estan coberts.

Creiem que per millorar les condicions de vida dels menors, s'ha de començar des de la infància, en aquest sentit està demostrat que com més temps passen els infants amb els seus pares aquest fet millora molt més la seva qualitat de vida des de què neixen. Els nens amb una infància estable i tranquil·la tendeixen a no anar cap a la vida delictiva o per exemple a no cometre assetjament contra els seus companys d'escola. Hi ha països del nostre entorn europeu com la República Txeca, Dinamarca i en menor mesura França, on els permisos retribuïts per als pares oscil·len al voltant d'un any remunerat. Aquests permisos de maternitat i paternitat ofereixen la possibilitat de compatibilitzar els mesos tant per al pare com per a la mare durant aquest període d'un any. D'aquesta

manera també es dona un equilibri en la promoció i estabilitat professional tant del pare com de la mare, no fent per tant, discriminació per raó de gènere.

Amb l'ampliació d'aquest permís de maternitat/paternitat considerem que millorarem les condicions de vida de les famílies que viuen a Andorra i també contribuïrem a augmentar la taxa de natalitat del nostre país que és una de les baixes d'Europa.

Amb aquesta regulació millorarem la qualitat de vida del nostre país i anirem aconseguint cada cop més una societat molt més cohesionada.

Article 1

El Govern d'Andorra establirà un permís de maternitat i paternitat retribuït d'un màxim de dotze mesos a compartir entre la mare i el pare des del naixement de l'infant.

Article 2

S'incrementaran les exempcions fiscals a aquelles famílies que tinguin dos o més fills menors d'edat a càrrec.

4. Proposició de llei per la protecció animal basada en reduir i regular el consum de carn

(Escola andorrana de segona ensenyança d'Encamp)

Exposició de motius

Segons els gràfics dels últims anys la producció d'origen animal ha augmentat la seva producció i la seva venda a Andorra i al món. El consum de carn massiu en el nostre planeta contribueix en la seva contaminació i darrera de la producció de carn hi ha molt sofriment animal. És sabut que els animals destinats a la indústria càrnica en molts casos no estan ben cuidats, viuen en espais inadequats i sofreixen fins i tot en el moment de la seva mort.

A Andorra no es produeix molta carn, la majoria de la carn que consumim ve d'empreses d'Espanya, França i Alemanya. L'últim informe de les Nacions Unides per l'agricultura i alimentació, informa que el sector ramader genera més gasos d'efecte hivernacle: un 18% més de Co2 que el sector del transport. La producció animal és una de les principals causes de l'escalfament global, la degradació de la terra, la contaminació atmosfèrica i d'aigua, també afecta a la pèrdua de biodiversitat.

A Andorra van fer una llei de protecció d'animals el 11/2016 i va ser establerta amb l'objectiu de la conservació de la Fauna i la protecció d'animals domèstics.

Els avantatges de millorar el control de la producció d'origen animal són els següents:

Podríem disminuir l'escalfament global amb el control de la producció animal. També protegir la vida animal i assegurar-nos de què la carn que es consumeix a Andorra tingui un origen de patiment 0 i vingui d'empreses que prioritzen el benestar animal. També creiem important reduir el consum de carn als menjadors escolars i fomentar el vegetarianisme com a forma d'alimentació. Fer aquest canvi no només ens afavoreix a nosaltres a l'hora de menjar millor sinó que a més a més milloraríem com a societat en el respecte cap als animals i el nostre planeta.

Article 1

Augmentar el control en la compra de carn d'altres països assegurant que prové d'una cria respectuosa amb la vida animal.

Article 2

Fomentar la reducció del consum de carn a les escoles dedicant un parell de dies a la setmana a la dieta vegetariana.

5. Proposició de llei per a la protecció de les abelles

(Col·legi Sant Ermengol)

Exposició de motius

L'objectiu d'aquesta llei se centra en la protecció de les abelles. Aquestes són una de les espècies vitals per al nostre ecosistema i nosaltres no som suficientment conscients de la seva importància.

En l'actualitat observem que les poblacions d'abelles estan disminuint per diversos motius: els pesticides són una causa directa, tanmateix, hi ha altres causes com la urbanització dels camps, la introducció de noves espècies i el canvi climàtic.

Aquesta llei la volem dur a terme perquè, les abelles promouen el procés de pol·linització i gràcies a això les plantes i verdures dels horts i les muntanyes del nostre país poden germinar i així podem obtenir els diferents productes i fruits per a la nostra alimentació. El 90% de les plantes i vegetals depenen de la pol·linització.

El punt principal del problema és que les abelles s'alimenten de pol·len contaminant i això els provoca la mort.

Els pesticides que s'utilitzen actualment per conrear no són naturals, porten químics i additius, això comporta que siguin mortals per a les abelles. De la mateixa manera, als camps s'usen tot tipus de productes químics tòxics que fan que les abelles en consumir-los els transmetin en el moment de fer la mel, i això provoca que tot el rusc es contami, i que després aquesta mel no sigui apta per al consum

humà. Una altra qüestió que cal tenir en compte és que les abelles són susceptibles al canvi climàtic provocat per la contaminació, ja que a conseqüència de la seva fragilitat no tenen temps d'adaptació a les noves condicions climàtiques, i per tant, moren.

Les abelles són molt importants per a l'ecosistema ja que fan possible el procés de la pol·linització.

Aquest procés de pol·linització és imprescindible per al desenvolupament de diverses espècies vegetals. A més, la pol·linització ajuda i contribueix al creixement d'aquestes plantes; la majoria de les espècies depenen d'aquest procés que només les abelles poden realitzar.

Hem de conscienciar-nos que, sense les abelles, els agricultors que tenen horts al país no tindrien bones collites, i fins i tot, es perjudicaria el conreu del tabac, una de les activitats més tradicionals de l'economia d'Andorra i que ha produït grans beneficis per al nostre país.

Per aquests motius volem reivindicar mitjançant aquesta llei la protecció de les abelles, ja que, les abelles són fonamentals per a la conservació de la flora i la fauna natural, la protecció de la biodiversitat i la producció agrícola.

Article 1

El Govern destinarà part del pressupost a nous materials per als agricultors perquè tinguin arnes amb abelles, ja que així ens assurem que un grup d'abelles estigui protegit.

Article 2

El Govern crearà un codi que permeti sancionar els agricultors que utilitzin pesticides tòxics i amb productes químics.

6. Proposició de llei de millora de la qualitat de vida dels gossos a les gosses

(Lycée Comte de Foix)

Exposició de motius

Els animals no tenen llibertat als refugis ja que estan tancats en una gàbia. La seva felicitat i la seva força física es veuen alterades degut a la poca superfície dels espais que ocupen i a la manca de llibertat.

A més, als refugis, no hi ha prou lloc per acollir en bones condicions tots els animals perduts o abandonats.

A les gosses d'Andorra últimament hi ha hagut algunes morts d'animals ja que pateixen greus malalties probablement a causa de la manca d'higiene i d'espai.

Per això proposem algunes solucions per millorar la qualitat de vida dels gossos a les gosses.

Primerament s'ha d'augmentar la mida de cada gàbia ja que els gossos han de tenir més espai per a córrer,

jugar... perquè les conseqüències d'estar tancats els hi provoca trastorns psicològics que poden arribar a ser molt greus.

Després ha d'haver-hi, per a la seva higiene i salut, un veterinari de Govern, que com a mínim faci una visita de la gossera dos dies per setmana.

També hem constatat que últimament hi han hagut molts casos d'abandonaments d'animals domèstics a Andorra. Aquests abandonaments tenen com a conseqüències:

Atropellaments, mortalitat elevada i malalties.

Per reduir aquest fenomen cal posar més centres d'acollida dels animals abandonats o perduts a Andorra. Si el propietari d'un gos decideix no fer-se responsable d'ell l'ha de portar obligatòriament a un centre en cas contrari el propietari haurà de pagar una multa.

Article 1. Espais en els refugis i control veterinari

Els refugis han de tenir més espai de vida per cada animal. Es fan controls veterinaris dels animals de les gosseres com a mínim dos dies per setmana.

Article 2. Abandonament dels animals

En cas d'abandonament les conseqüències són :
Una multa de 1.000 euros. Amb aquests diners recaptats es milloraria les condicions de vida dels animals a les gosseres.

Article 3. Adopcions dels animals

En un termini de sis mesos després de l'aprovació d'aquesta llei hi haurà més gosseres, una a cada parròquia d'Andorra.

En un termini de sis mesos després de l'aprovació d'aquesta llei hi haurà una aplicació o una pàgina web per poder veure tots els animals que hi ha a les gosseres per adoptar-los i perquè puguin tenir una nova oportunitat.

En un termini de sis mesos després de l'aprovació d'aquesta llei hi haurà un "Dia nacional de l'adopció" per promoure les adopcions d'animals.

3.- ANNEXOS

1. Proposició de llei per a la protecció de les abelles d'Andorra

(Lycée Comte de Foix)

Exposició de motius

Al nostre país tenim una gran diversitat de flora, i per preservar aquesta riquesa natural també és necessari treballar per la protecció de les abelles. Pensem que hem de fer petits gestos fàcils, però que tindran una gran importància per salvar el nostre planeta i d'entrada el nostre entorn natural més proper.

Darrers estudis demostren que la quantitat d'abelles al nostre país ha disminuït considerablement, i aquestes són un element fonamental en la cadena alimentària ja que representen un 75% de la producció d'aliments dins de la branca dels insectes pol·linitzadors. Per això hem de protegir-les per mantenir el nostre medi ambient amb bona salut ja que són bàsiques per al manteniment d'una part del nostre ecosistema, malauradament la seva població ha caigut entre el 40 i 50 % els darrers anys. Sense aquesta quantitat d'abelles molts fruits i plantes naturals aniran desapareixent.

Per aquestes raons considerem del tot necessari actuar per a la protecció de les abelles autòctones que trobem a Andorra i ser actius en la seva defensa, protecció i conservació.

Article 1

El Govern d'Andorra a través del Ministeri de Medi Ambient protegirà els espais naturals evitant la plantació d'arbres tòxics i la presència d'insectes no autòctons en l'ecosistema d'Andorra.

Article 2

El Ministeri de Medi Ambient endegarà campanyes per a la recuperació de les abelles pròpies del Pirineu i la flora que les ajuda a viure.

2. Proposició de llei per a l'ús terapèutic d'animals de la gossera

(Col·legi Sagrada Família)

Exposició de motius

Amb la voluntat de contribuir a una millor gestió de la gossera i tenint en compte la legislació actual: Les lleis de 1998, 2012 i 2016 sobre la tinença i protecció d'animals, les quals estableixen que els animals han de ser útils a les persones, i pensant en la seva felicitat establim que:

Els animals de companyia, gats i gossos que estan sota la protecció de les entitats protectores d'animals puguin ser utilitzats com a teràpia per a la gent gran.

Teràpia amb gossos:

Aportaria augment de la mobilitat: ja que l'animal incita a moure's més i estar atent per jugar, per parlar i per somriure amb freqüència. Augmenta la capacitat d'exercici físic i dona alhora afecte.

Estimulació en persones que pateixen malalties neurològiques. Com és el cas de l'Alzheimer, ja que es treballa el deteriorament cognitiu, a través de les seves reaccions, gràcies a la presència de l'animal, perquè això els porta records del passat. Algunes persones es relaxen i d'altres, que tenen un nivell d'activitat molt baix, aquesta teràpia els activa.

Millora de la salut: el contacte amb un gos produeix un augment en els nivells del neurotransmissor de serotonina, que ajuda a mantenir el bon ànim, a aconseguir una major fluïdesa verbal i a reduir l'ansietat i la depressió.

En definitiva, l'ús terapèutic dels gossos fomenta l'augment de l'autoestima en les nostres persones grans i ajuda a millorar i augmentar el benestar físic i psicològic, ja que els gossos donen afecte.

Teràpia amb gats:

Tenir un gat millora la qualitat de vida de les persones d'edat avançada, encara que hi ha cert desconeixement sobre ells, el cert és que els felins ajuden els seus cuidadors més grans a mantenir-se en bona salut tant des del punt de vista físic com psicològic.

De fet, les persones grans que tenen gats experimenten menys estrès i visiten el metge en menor freqüència. La raó es troba en què la companyia dels gats afavoreix el contacte físic i les demostracions d'afecte, a més d'estimular la memòria i l'atenció i transmetre alegria.

A més si la persona té alguna limitació de moviment, hi ha molts tipus de joguines que permeten estar còmodament asseguts al sofà mentre el gat salta i juga.

Els gats amb un temperament ja desenvolupat i estable i un menor nivell d'activitat poden adaptar-se amb facilitat a compartir la vida amb un company humà i carinyós.

Cada vegada són més els col·lectius que reben aquest tipus de teràpia i s'ha demostrat que amb la gent gran que viu en una residència s'aconsegueixen uns clars beneficis emocionals. Aquesta pràctica ja s'ha portat a terme en alguns països.

Article 1

El Govern d'Andorra ha d'assegurar la coordinació entre les diferents demandes d'animals de companyia amb finalitat terapèutica i la gossera.

Article 2

La tasca d'ensinistrament i selecció és competència dels tècnics de Govern.